

Особливості змагальної діяльності кваліфікованих спортсменів з рукопашного бою

Радченко Ю.А.

Чорноморський державний університет ім. П. Могили

Анотація:

Мета: Дослідити змагальну діяльність кваліфікованих спортсменів з рукопашного бою. **Матеріал:** Проведено аналіз 33 змагальних поєдинків, вивчені особливості застосування 917 техніко-тактичних дій спортсменів. Використовувався аналіз відео матеріалів змагальних поєдинків Всеукраїнських змагань. **Результати:** Виявлено, що сучасний рукопашний бій є дуже динамічним видом спорту. Перемогу досягають спортсмени універсали, які вміють швидко перебудуватися в ході поєдинку та вдало застосовувати ударну і борцовську техніку. Більшість поєдинків закінчуються перемогою за балами. Бійці під час поєдинку в більшості змагаються у положенні стійка. Перевага надається ударній техніці – прямим ударам руками в голову та боковим ударам ногами у тулуб. Встановлено, що при застосуванні техніки боротьби у положенні стійка спортсмени надають перевагу різноманітним кидкам захватом ніг. У поєдинку в положенні лежачи спортсмени вдало виконують утримання та намагаються виконати больові прийоми. **Висновки:** Результати дослідження за визначених умов можуть бути основою для корегування процесу підготовки, вибору засобів і методів їх реалізації для тренерів інструкторів професійної підготовки Збройних сил та правоохоронних органів.

Ключові слова:

рукопашний бій, поєдинок, єдиноборства, удари, кидки.

Радченко Ю.А. Особенности соревновательной деятельности квалифицированных спортсменов по рукопашному бою.

Цель: Исследовать соревновательную деятельность квалифицированных спортсменов по рукопашному бою. **Материал:** Проведен анализ 33 соревновательных поединков, изучены особенности применения 917 технико-тактических действий спортсменов. Использовался анализ видеоматериалов соревновательных поединков Всеукраинских соревнований. **Результаты:** Выявлено, что современный рукопашный бой является очень динамичным видом спорта. Победу достигают спортсмены универсалы, которые умеют быстро перестраиваться по ходу поединка и успешно применяют ударную и борцовскую технику. Большинство поединков заканчиваются победой по очкам. Бойцы во время поединка в большинстве соревнуются в положении стойка. Предпочтение отдается ударной технике – прямым ударам руками в голову и боковым ударам ногами в туловище. Установлено, что при применении техники борьбы в положении стойка спортсмены предпочитают разнообразные броски захватом ног. В поединке в положении лежа спортсмены удачно выполняют удержания и пытаются выполнить больевые приемы. **Выводы:** Результаты исследования при определенных условиях могут быть основой для корректировки процесса подготовки, выбора средств и методов их реализации для тренеров и инструкторов профессиональной подготовки Вооруженных сил и правоохранительных органов.

рукопашный бой, поединок, единоборства, удары, броски.

Radchenko Y. A. Specific features of competition functioning of martial arts elite sportsmen.

Purpose: to study competition functioning of martial arts elite sportsmen. **Material:** we analyzed 33 competition duels, studied specific features of application of 917 technical tactic actions by sportsmen. We used analysis of video-records of competition duels at All-Ukrainian competitions. **Results:** it was found that modern martial arts are very dynamic kinds of sports. Victory is won usually by versatile sportsmen, who can quickly to reconstruct in the course of duel and successfully use strike and wrestling techniques. Most of duels are won by points. Most of sportsmen compete in standing position, preferring striking technique: straight punches in head and side kicks in torso. It was also found that when using wrestling techniques in standing position, sportsmen prefer different throws by legs' gripping. When fighting in lying position sportsmen are successful in holding and try to apply painful holds. **Conclusions:** results of our researches, providing observations of below described conditions, can be a basis for correction of training process; for choosing of means and methods for coaches and instructors of professional training in Armed Forces and law enforcement bodies.

hand combat, duel, martial arts, strikes, throws.

Вступ

На даному етапі розвитку рукопашний бій є частиною професійної підготовки Збройних сил та правоохоронних органів і видом спорту, який стрімко розвивається [12, 14, 19].

Сучасний рукопашний бій – один з самих складних видів спорту. Він включає в себе технічний арсенал багатьох видів двобійів. Рукопашний бій вимагає об'єктивного вивчення і визначення особливостей та тенденцій його розвитку. Не знаючи цих особливостей та тенденцій, неможливо ефективно управляти тренувальним процесом. Якщо тренер має відносне уявлення про найбільш важливі ознаки розвитку сучасного рукопашного бою, то він не зможе правильно визначити завдання підготовки та чітко сформулювати конкретні вимоги до тренувального процесу [1, 5, 8].

Згідно літературних джерел [6, 16, 23] ефективність тренувальної діяльності є проявом виступу спортсмена на змаганнях. Саме в важких екстремальних умовах змагань проявляються сильні та слабкі сторони підготовленості спортсменів у рукопашному бою. Відомо, що систематичний аналіз даних особли-

востей змагальної діяльності спортсменів є важливим засобом управління тренувальним процесом [2, 9, 17, 18, 21, 24].

Отримана інформація за визначених умов може бути основою для корегування процесу підготовки, вибору засобів і методів їх реалізації для тренерів і для інструкторів професійної підготовки Збройних сил та правоохоронних органів України.

Мета, завдання роботи, матеріал і методи.

Мета роботи - дослідити змагальну діяльність кваліфікованих спортсменів з рукопашного бою.

Завдання роботи – виявити основні тенденції змагальної діяльності, вивчити часові характеристики, визначити результативність, ефективність та якість техніко-тактичних дій, намітити можливі напрямки корекції тренувального процесу.

У роботі використано теоретичний аналіз і узагальнення спеціальної науково-методичної літератури, педагогічні спостереження, бесіди, узагальнення передового досвіду фахівців. Для вивчення особливостей змагальної діяльності застосовувався аналіз відео матеріалів Всеукраїнських змагань з рукопашного бою, які відбулись протягом 2012–2015 років. Проаналізовано 33 змагальних поєдинки кваліфікованих

спортсменів з рукопашного бою. Вивчені особливості застосування 917 техніко-тактичних дій.

Аналіз проводився за наступними показниками: тривалість поєдинку в положенні в стійка і лежачи окремо, розподіл за часом, щільністю, кількістю, якістю та складом техніко-тактичних дій (ТТД).

Результати досліджень представлялися у вигляді матриці в Excel 2010 і оброблялись методами математичної статистики за допомогою пакету Staistica 6.

Результати досліджень.

В ході проведення дослідження нами було проаналізовано 33 змагальних поєдинки, в яких спортсменами було виконано 917 ТТД. За правилами змагань для здобуття перемоги над суперником необхідно набрати більшу кількість балів, виконуючи різноманітні ТТД (кидки, удари руками, ногами, утримання та ін.)

Згідно аналізу структури здобутих перемог учасниками у змагальних поєдинках виявлено, що переважна більшість поєдинків 85% закінчуються перемогою за балами. Лише 15% – це дострокові перемоги здобуті в результаті проведення больового, задушливого прийому або нанесення потужного удару (нокаут – неспроможність суперника продовжувати бій не менше 10 сек.). Невелика кількість дострокових перемог пояснюється тим, що здобути „чисту” перемогу у поєдинку з рукопашного бою на змаганнях високого рівня дуже складно. Але саме дострокові перемоги додають видовищності і завжди притягують увагу вболівальників.

Аналіз часових характеристик змагальної діяльності з рукопашного бою показав, що 70% часу поєдинку спортсмени змагаються у положенні стійка і 30% часу в положенні лежачи. У положенні стійка спортсмени виконують 93% ТТД (від загальної кількості всіх ТТД). 84% часу поєдинку спортсмени проводять застосовуючи ударну техніку і лише 16% часу техніку боротьби. Низький відсоток (7%) ТТД виконання прийомів у положенні лежачи пояснюється особливостями правил змагань. Згідно правил на виконання ТТД в боротьбі дається лише 5 секунд. Це є дуже мало для проведення складних борцівської прийомів.

Дослідження частоти атакуючих дій (інтервалу атаки – середній час між усіма успішними та неуспішними атаками) та інтервалу успішної атаки (середній час між усіма успішними атаками) виявило, що ці показники становлять 4,37 с. та 11,97 с відповідно. Відомо, що кількість ТТД характеризує щільність ведення бою. Таким чином, сучасний рукопашний бій є дуже динамічним видом спорту.

Але, при великій щільності відмічається не великий процент ТТД, що досягли цілі і були оцінені суддями (37%). Це свідчить, що спортсмени намагаються виконати як можна більше ТТД, компенсуючи таким чином їх результативність.

Для досягнення перемоги над суперником дозволено застосовувати ударну та борцівську техніку. Вивчення розподілу застосування цих видів технік показало, що у 73% випадках спортсмени застосовували

різноманітні удари руками та ногами і лише 27% прийомів боротьби. Насамперед, це пояснюється особливостями правил змагань. Згідно правил спортсменам у захваті можна знаходитись не більше 5 секунд. На нашу думку цього замало для проведення підготовчих дій для виконання техніки боротьби.

Звертає увагу на себе кількісний показник відношення ударів руками ногами. В переважній більшості 73% спортсмени застосовують удари руками. Низький відсоток виконання ударів ногами (27%) можна пояснити особливостями рукопашного бою: удари ногами нижче поясу суддями не оцінюються; нанесення ударів вище поясу потребує дуже швидкого і чіткого виконання; будь яка помилка дає можливість супернику здійснити захват ноги та провести кидок на спину (оцінка у три бали). Напевно цим можна пояснити низьку результативність виконання ударів ногами (18%).

Згідно аналізу також встановлено: лівою рукою бійці нанесли 51% ударів і правою 49% ударів; лівою ногою нанесено 38% ударів і правою 62% ударів.

В змагальних поєдинках з рукопашного бою дозволено руками наносити удари у голову та тулуб. Отримані результати свідчать, що переважна більшість ударів руками (88% від загальної кількості ударів руками) було спрямовано у голову суперника і лише 12% у тулуб. Така обставина пояснюється суддівської оцінкою за виконання: удари в голову оцінюються вище, ніж удари в тулуб. Також виконання чіткого потужного удару в голову дає можливість достроково перемогти суперника.

В результаті аналізу ударів ногами виявлено, що 24% це удари направлені у голову, 54% у тулуб і 22% по ногах суперника. Невисокі показники виконання ударів ногами в голову пояснюються складністю їх виконання, а ударів по ногах відсутністю оцінки за нанесений удар.

Звертає увагу на себе кількісний показник відношення прямих, бокових і ударів знизу у кваліфікованих спортсменів. Отримані результати свідчать, що при виконання ударів руками більшість бійців намагається наносити прямі удари (53%), які застосовуються на дальній дистанції. Недостатнє застосування бокових ударів (43%) та ударів знизу (4%) пов'язане з веденням поєдинку в умовах ближнього бою. В більшості ситуацій на цій дистанції спортсмени переходять до виконання техніки боротьби. При виконання ударів ногами в переважній більшості спортсмени застосовують бокові удари ногами (73%). Це пов'язано з тим, що бокові удари можна наносити в різні частини тіла суперника (по голові, по ногах, по тулубу). При правильному виконанні потужний боковий удар може привести до дострокової перемоги над суперником. Невисокі показники виконання прямих (24%) та ударів з розворотом (3%) є наслідками обмеження зони виконання та особливостями техніки застосування.

Цікаві дані отримані при аналізі техніки боротьби. Так 73% ТТД пов'язані з виконанням прийомів у стійкі. Отримані результати дозволяють стверджувати,

що найбільш застосовуваними прийомами боротьби у стійкі в сучасному рукопашному бою є різноманітні кидки захватом ніг 64%. Інші прийоми боротьби виконувались гаразд менше: кидки через стегно, через спину з колін і зачепи по 4%; підхвати та прогини по 2%; підсікання 5%; інші прийоми 14%. Такий високий процент застосування кидків захватом ніг пояснюється мінімальним ризиком, відносно «простою» технікою виконання, можливістю заробити високу оцінку, мінімальними енерговитратами під час виконання.

Аналіз боротьби в положенні лежачи довів, що найбільш частіше застосовуваними є утримання (45%), далі больові (37%) та задушливі (18%) прийоми. Звертає увагу на себе показник результативності виконання утримань (57%), який свідчить про високий рівень володіння спортсменами саме цієї ТТД.

Дискусія.

Проведене дослідження значно розширює дані щодо змагальної діяльності спортсменів з рукопашного бою, які на жаль дуже мало представлені в науково-методичній літературі.

Результати роботи підтвердили дані літературних джерел [7, 10, 20] про те, що моніторинг змагальної діяльності є невідокремленою частиною побудови ефективного тренувального процесу. Вивчення змагальної структури завжди є актуальним і своєчасним, а методика підготовки спортсменів повинна повністю відповідати вимогам змагальної діяльності [4, 13, 22].

В результаті проведеного аналізу виявлено, що до особливостей поєдинків з рукопашного бою можна віднести безпосередню боротьбу між суперниками, ліміт часу для прийняття рішень, багато відволікаючих факторів, незручну манеру суддівства та агресивну поведінку вболівальників. Не знаючи цих особливостей та тенденцій, неможливо ефективно управляти тренувальним процесом.

Педагогічні спостереження змагальної діяльності кваліфікованих спортсменів з рукопашного бою довели, що найбільш ефективними і частіше застосованими техніко-тактичними діями є: прямі удари руками в голову, бокові удари ногами в тулуб, кидки захватом ніг, утримання та больові прийоми. Застосування саме цих ТТД на нашу думку зумовлено особливостями

ми Правил змагань з рукопашного бою. Такої думки дотримувались ряд дослідників [1, 4]. Автори зазначали, що саме правила змагань впливають на якісні і кількісні показники змагальної діяльності спортсмена.

Встановлено, що перемагають спортсмени універсали, які вміють швидко перебудовуватися в ході поєдинку та вдало застосовувати ударну і борцівську техніку.

Матеріали дослідження, думка ведучих фахівців, тренерів та експертів дозволяє стверджувати про те, що у найближчі роки підготовка кваліфікованих спортсменів буде направлена на подальшу універсалізацію тактики, індивідуальності техніки та на підвищення рівня загальної і спеціальної фізичної підготовленості.

Правильно враховуючи виявлені особливості та тенденції змагальної діяльності можна ефективно управляти тренувальним процесом та корегувати процес підготовки, вибору засобів і методів їх реалізації в спортивному напрямку і в напрямку професійної підготовки Збройних сил та правоохоронних органів України.

Висновки.

1. Виявлено, що сучасний рукопашний бій є дуже динамічним видом спорту. Перемогу досягають спортсмени універсали, які вміють швидко перебудовуватися в ході поєдинку та вдало застосовувати ударну і борцівську техніку.

2. Більшість поєдинків закінчуються перемогою за балами. Бійці значний час змагаються у положенні стійка і надають перевагу ударній техніці: прямим ударами руками в голову та боковим ударами ногами в тулуб.

3. Встановлено, що при застосуванні техніки боротьби у положенні стійка спортсмени надають перевагу різноманітним кидкам захватом ніг. У поєдинку в положенні лежачи вдало виконують утримання та намагаються виконати больові прийоми.

Конфлікт інтересів.

Автори заявляють про відсутність конфлікту інтересів.

Література:

1. Ашкинази С.М. Анализ эффективности различных тактических вариантов ведения рукопашного боя / С.М. Ашкинази, А.Н. Кочергин // Научно-теоретический журнал «Ученые записки». 2008. – №3 (37) – С. 10–12.
2. Блеер А.Н. Как повысить соревновательную надежность высококвалифицированных борцов / А.Н. Блеер, Л.А. Игуменов. // Теория и практика физ. культуры. – 1999. – №2. – С. 53–54.
3. Бойко В.Ф. Соревновательная деятельность высококвалифицированных борцов вольного стиля на современном этапе / В.Ф. Бойко, И.И. Малинский, В.А. Андрейцев, В.В. Яременко // Физическое воспитание студентов. 2014. – №4 – С. 13–20.
4. Бойченко Н.В. / Техніко-тактичні показники змагальної діяльності єдиноборців / Н.В. Бойченко, Л.В. Гринь // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми

References:

1. Ashkinazi SM, Kochergin AN. Analiz effektivnosti razlichnykh takticheskikh variantov vedeniia rukopashnogo boia [Analysis of effectiveness of different tactic variants of hand combat]. *Uchenye zapiski* 2008;3(37):10–12. (in Russian)
2. Bleer AN, Igumenov LA. Kak povysit' sorevnovatel'nuu nadezhnost' vysokokvalificirovannykh borcov [How to increase competition reliability of elite wrestlers]. *Teoriia i praktika fizicheskoy kul'tury* 1999;2:53–54. (in Russian)
3. Boyko VF, Malinsky II, Andriitsev VA, Yaremenko VV. Competitive activity of highly skilled freestyle wrestlers at the present stage. *Physical Education of Students* 2014;4:13–19. <http://dx.doi.org/10.6084/m9.figshare.923391>
4. Bojchenko NV, Grin' LV. Tekhniko-taktichni pokazniki zmagal'noi diial'nosti iedinoborciv [Technical tactic indicators of martial arts sportsmen's competition

- фізичного виховання і спорту. – 2011. – №1 – С. 10–12.
5. Климов К.В. Анализ технико-тактического арсенала соревновательной деятельности ведущих спортсменов-рукопашников / К.В. Климов // Научно-теоретический журнал «Ученые записки». 2007. – №5 – С. 44–46.
 6. Коробейников Г.В. Особливості технічної підготовленості борців греко-римського стилю високої кваліфікації / Г.В. Коробейников, Ю.А. Радченко // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2009. – №7 – С. 81–85.
 7. Коробейников Г.В. Сучасна змагальна діяльність у греко-римській боротьбі (на основі виступу збірної команди України на чемпіонаті Європи 2008) / Г.В. Коробейников, Ю.А. Радченко // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2009. – №2. – С. 56–58.
 8. Латышев Н.В. К вопросу о формировании единой системы анализа соревновательной деятельности в спортивной борьбе / Н.В. Латышев, С.В. Латышев, А.В. Мозолюк // Научный часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 15: Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт). – 2014. – Вип. 11. – С. 56–59.
 9. Латышев Н.В. Направления и виды анализа соревновательной деятельности в спортивной борьбе / Н.В. Латышев, С.В. Латышев, В.И. Шандригос // Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Сер.: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. – 2014. – Вип. 118(4). – С. 98–101.
 10. Латышев С.В. Определение некоторых количественных характеристик соревновательной деятельности борцов / С.В. Латышев, А.Ф. Бухов, В.С. Витовский, Е.В. Алешин // Материалы международной научно-практической конференции, посвященной XXVIII Олимпийским играм в Афинах 13–14 мая 2004 г. под ред. проф. Максименко Г. Н. – Луганск, 2004. – С. 32–35.
 11. Миллер А.Е. Оценка функциональной подготовленности единоборцев в спортивно-классификационном аспекте / А.Е. Миллер, И.А. Бакшутов // Вестник Челябинского государственного университета. Образование и здравоохранение. 2014. № 2. С. 55–60.
 12. Мунтян В.С. Особенности соревновательной деятельности спортсменов в рукопашном бое / В.С. Мунтян, // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2007. – №8 – С. 88–93.
 13. Новиков А.А. Анализ соревновательной деятельности как фактор построения тренировочного процесса в единоборствах / А.А. Новиков, А.О. Акопян, А.Ш. Рамазанов // Проблемы моделирования соревновательной деятельности. – М., 1985. – 1. – С. 33–36.
 14. Парадаев Д.У. Анализ соревновательной деятельности спортсменов – представителей рукопашного боя / Д.У. Парадаев // Научно-теоретический журнал «Ученые записки». 2009. – №4 (50) – С. 75–78.
 15. Подливаев Б.А. Анализ соревновательной деятельности борцов вольного и греко-римского стиля на олимпийском турнире в Сиднее / Б.А. Подливаев // Теория и практика физической культуры. 2001. – № 9. – С. 33–38.
 16. Радченко Ю.А. Структура змагальної діяльності висококваліфікованих борців греко-римського стилю / Ю.А. Радченко // 12-та наук. конф. [«Молода спортивна наука України»]: зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту; анотації, зміст та допоміжні індекси. – Львів: НФФ «Українські технології», 2008. – Т. 1. вип. 12. – С. 280–284.
 17. Радченко Ю.А. Аналіз змагальної діяльності українських [functioning]. *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports* 2011;1:10–12. (in Ukrainian)
 5. Klimov KV. Analiz tekhniko-takticheskogo arsenala sorevnovatel'noj deiatel'nosti vedushchikh sportsmenov-rukopashnikov [Analysis of technical-tactic arsenal of competition functioning of leading hand combat sportsmen]. *Uchenye zapiski* 2007;5:44–46. (in Russian)
 6. Korobejnikov GV, Radchenko IuA. Osoblivosti tekhnichnoi pidgotovlenosti borciv greko-rims'kogo stilii visokoi kvalifikacii [Specificities of technical fitness of Greco-Rome elite wrestlers]. *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports* 2009;7:81–85. (in Ukrainian)
 7. Korobejnikov GV, Radchenko IuA. Suchasna zmagal'na diial'nist' u greko-rims'kij borot'bi [Modern competition functioning in Greco-Rome wrestling]. *Teoriia i metodika fizichnogo vikhovannia i sportu* 2009;2:56–58. (in Ukrainian)
 8. Latyshev NV, Latyshev SV, Mozoliuk AV. K voprosu o formirovanii edinoj sistemy analiza sorevn ovatel'noj deiatel'nosti v sportivnoj bor'be [On problem of formation of single system of competition functioning analysis in sport wrestling]. *Naukovo-pedagogichni problemi fizichnoi kul'turi* 2014;11:56–59. (in Ukrainian)
 9. Latyshev NV, Latyshev SV, Shandrigos' VI. Napravleniia i vidy analiza sorevnovatel'noj deiatel'nosti v sportivnoj bor'be [Directions and kinds of analysis of competition functioning in sport wrestling]. *Visnik Chernigivs'kogo nacional'nogo pedagogichnogo universitetu* 2014;118(4):98–101. (in Ukrainian)
 10. Latyshev SV, Bukhov AF, Vitovskij VS, Aleshin EV. Opredelenie nekotorykh kolichestvennykh kharakteristik sorevnovatel'noj deiatel'nosti borcov [Determination of some quantitative characteristics of wrestlers' competition functioning]. *Mezhdunarodnaia nauchno-prakticheskaia konferenciia, posviashchennaia XXVIII Olimpijskim igram v Afinakh, 13–14 maia, 2004, Lugansk* [International scientific-practical conference, devoted to 28th Olympic games in Athens, 2004, May 13–14. Lugansk]. Lugansk; 2004. r. 32–35. (in Ukrainian)
 11. Miller AE, Bakshutov IA. Ocenka funkcional'noj podgotovlennosti edinoborcev v sportivno-klassifikacionnom aspekte [Assessment of functional fitness of martial arts sportsmen in sport-qualification aspect]. *Vestnik Cheliabinskogo gosudarstvennogo universiteta* 2014;2:55–60. (in Russian)
 12. Muntian VS. Osobennosti sorevnovatel'noj deiatel'nosti sportsmenov v rukopashnom boe [Specific features of sportsmen's competition functioning in hand to hand combat]. *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports* 2007;8:88–93. (in Ukrainian)
 13. Novikov AA, Akopian AO, Ramazan ASH. Analiz sorevnovatel'noj deiatel'nosti kak faktor postroeniia trenirovochnogo processa v edinoborstvakh [Analysis of competition functioning as factor of building of training process in martial arts]. *Problemy modelirovaniia sorevnovatel'noj deiatel'nosti* 1985;1:33–36. (in Russian)
 14. Paradaev DU. Analiz sorevnovatel'noj deiatel'nosti sportsmenov – predstavitelej rukopashnogo boia [Analysis of competition functioning of sportsmen of hand to hand combat]. *Uchenye zapiski* 2009;4(50):75–78. (in Russian)
 15. Podlivaev BA. Analiz sorevnovatel'noj deiatel'nosti borcov vol'nogo i greko-rimskogo stilii na olimpijskom turnire v Sidnee [Analysis of competition functioning of free style and Greco-Rome wrestlers at Olympic championship in Sydney]. *Teoriia i praktika fizicheskoj kul'tury* 2001;9:33–38. (in

- борців з найсильнішими борцями світу (на основі результатів чемпіонату світу з греко-римської боротьби 2011 року) / Ю.А. Радченко // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2012. – № 05. – С. 108–112.
18. Юхно Ю.А. Состав и структура соревновательной деятельности в панкратионе на современном этапе развития / Ю.А. Юхно, В.Ю. Зарудный, И.Н. Олексенко, А.В. Журавель // Физическое воспитание студентов. – 2011. – №4 – С. 92–95.
 19. Ashkinazi S. The importance of hand-to-hand fights for determining psychomotor competence of antiterrorists / S. Ashkinazi, W. Jagiello, R. Kalina and others // Arch. Budo. – 2005. – № 1. – С. 8–12.
 20. Boguszewski D. Dynamics of judo contests performed by finalists of European Championships (Rotterdam 2005) / D. Boguszewski, K. Boguszewska // Arch. Budo. – 2006. – № 2. – С. 40–44.
 21. Cipriano N.A. Technical-Tactical Analysis of Freestyle Wrestling / N. Cipriano // The Journal of Strength & Conditioning Research. – 1993. – V. 7. – № 3. – P. 133–140.
 22. Mirzaei B.A. Skill Profile of Elite Iranian Greco-Roman Wrestlers / B. Mirzaei, N. Akbar // World Journal of Sport Sciences. – 2008. – № 1. – P. 8–11.
 23. Ryan T. Elite Wrestling / Thomas Ryan, Jukie Sampson. – New York: McGraw-Hill, 2006. – 224 p.
 24. Waldemar Sikorski. New approach to preparation of elite judo athletes to main competition / Sikorski Waldemar // Journal of Combat Sports and Martial Arts. – MedSportPress, 2011. – 1(2). – Vol. 2. – P. 57–60.
 16. Radchenko YuA. Struktura zmagal'noi diial'nosti visokokvalifikovanih borciv greko rims'kogo stilu [Structure of competition functioning of elite Greco-Rome style wrestlers]. *Moloda sportivna nauka Ukraini* 2008;1(12):280–284. (in Ukrainian)
 17. Radchenko YuA. Analiz zmagal'noi diial'nosti ukrains'kikh borciv z najsil'nishimi borciami svitu (na osnovi rezul'tativ chempionatu svitu z greko-rims'koi borot'bi 2011 roku) [Analysis of competition functioning of Ukrainian wrestlers with the strongest world class wrestlers (on the base of results of Greco-Rome world championship 2011)]. *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports* 2012;5:108–112. (in Ukrainian)
 18. Iukhno YuA, Zarudnyj VYu, Oleksenko IN, Zhuravel' AV. Sostav i struktura sorevnovatel'noj deiatel'nosti v pankrativne na sovremennom etape razvitiia [Composition and structure of competition functioning in pankration at modern stage of its development]. *Physical education of students* 2011;4:92–95. (in Ukrainian)
 19. Ashkinazi S, Jagiello W, Kalina R. The importance of hand-to-hand fights for determining psychomotor competence of antiterrorists. *Archiv Budo* 2005;1:8–12.
 20. Boguszewski D, Boguszewska K. Dynamics of judo contests performed by finalists of European Championships (Rotterdam 2005). *Archiv Budo* 2006;2:40–44.
 21. Cipriano NA, Technical-Tactical Analysis of Freestyle Wrestling. *The Journal of Strength & Conditioning Research*, 1993;3:133–140.
 22. Mirzaei BA, Akbar N. Skill Profile of Elite Iranian Greco-Roman Wrestlers. *World Journal of Sport Sciences*, 2008;1:8–11.
 23. Ryan T, Sampson J. *Elite Wrestling*. New York: McGrawHill; 2006.
 24. Waldemar S. New approach to preparation of elite judo athletes to main competition. *Journal of Combat Sports and Martial Arts* 2011;1(2):57–60.

Информация об авторе:

Радченко Юрий Анатольевич; <http://orcid.org/0000-0002-8819-3104>; yuri_radchenko@ukr.net; Черноморский государственный университет им. П. Могилы; улица 68-ми Десантников, 10, 54000, г. Николаев, Украина.

Цитируйте эту статью как: Радченко Ю.А. Особливості змагальної діяльності кваліфікованих спортсменів з рукопашного бою // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – 2015. – N12 – С. 91–95. <http://dx.doi.org/10.15561/18189172.2015.1214>

Электронная версия этой статьи является полной и может быть найдена на сайте: <http://www.sportpedagogy.org.ua/html/arhive.html>

Это статья Открытого Доступа распространяется под терминами Creative Commons Attribution License, которая разрешает неограниченное использование, распространение и копирование любыми средствами, обеспечивающими должное цитирование этой оригинальной статьи (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.ru>).

Дата поступления в редакцию: 20.08.2015
Принята: 29.08.2015; Опубликована: 10.09.2015

Information about the author:

Radchenko Y.A.; <http://orcid.org/0000-0002-8819-3104>; yuri_radchenko@ukr.net; Petro Mohyla Black Sea State University; 68-Desantnykiv Street 10, Mykolaiv, 54003, Ukraine.

Cite this article as: Radchenko Y. A. Specific features of competition functioning of martial arts elite sportsmen. *Pedagogics, psychology, medical-biological problems of physical training and sports*, 2015;12:91–95. <http://dx.doi.org/10.15561/18189172.2015.1214>

The electronic version of this article is the complete one and can be found online at: <http://www.sportpedagogy.org.ua/html/arhive-e.html>

This is an Open Access article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License, which permits unrestricted use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original work is properly cited (<http://creativecommons.org/licenses/by/4.0/deed.en>).

Received: 20.08.2015
Accepted: 29.08.2015; Published: 10.09.2015